

SİYASİ ANALİZ

Aden'de Yaşananların Gerçeği!

H.12 Zilhicce 1440 / M.13 Ağustos 2019

Hizb-ut Tahrir

Siyasi Analiz

Aden'de Yaşananların Gerçeği!

Aden'de ne oldu, neler oluyor? El Zübeydi'yi Aden valisi olarak atayan Hadi hükümeti ile El Zübeydi Konseyi arasında nasıl çatışma yaşanabilir? Ayrıca El Zübeydi, görevden alındıktan sonra Hadi hükümetinin hiçbir operasyonuna maruz kalmamış, dahası hükümetin denetimi ve gözetiminde kuvvet toplamıştı! Geçiş Konseyi'nin Aden'i ele geçirmesinden sonra şuan ki beklenti nedir?

Konunun açıklığa kavuşması adına aşağıdaki hususlara bir göz atılması kaçınılmazdır:

Birincisi: İngiltere, Suudi Arabistan'ın başlattığı "Kararlılık Fırtınası" adlı hava operasyonlarının, aslında Husilerin yok edilmesi için yapılmadığını biliyordu. Zira öyle olsaydı Suud kara birlikleri ile müdahale ederdi. İngiltere Suud'un "Kararlılık Fırtınası" operasyonunun amacının, savaş uçakları karşısında Husileri Yemen'in savunucusu bir pozisyona sokmak, onlara mazlum görüntüsü vermek, aynı zamanda onları kahraman yapmak, böylece onlara popülerlik ve kamuoyu kazandırmak, sonra da Yemen yönetiminden büyük bir pay verilerek iktidar ortağı yapmak için olduğunu biliyordu. Bu nedenle Husiler, Sada bölgesinin bir kabilesi iken Yemen genelinde hükümetin rakibi haline gelmişlerdi! Bunun bilincinde olan İngiltere, Husilerle göstermelik değil gerçek mücadeleye alan açmak için BAE'yi Suudi Arabistan'ın yanında fırtına operasyonuna dâhil etti. İngiltere, iki hedefi gerçekleştirmek için BAE'yi buna sevk etti:

Birinci hedef: Hadi'ye alternatif oluşturmak. Çünkü Hadi, Suudi Arabistan'da yarı tutsaktı, eli kolu bağlıydı. Onun için İngiltere, Aden'de Hadi'ye bir alternatif oluşturmak istedi. Oluşturacağı bu alternatif kendi kontrolünde olacak, Suudi Arabistan'da tutsak olmayacaktı. Bu yüzden BAE, attığı ardışık adımlarla alternatif oluşturmuştu. Yemen'in güneyinde İran destekli Amerikan ajanı muhalif aktivist Hasan Baum liderliğinde 2007 yılında kurulan Güney Hareketi vardı. İngiltere, Baum'un eylemlerinden korkuyordu. İngiltere'nin bu korkusu, Salih'in ölümünün ardından zirve yapmıştı. Husiler kuzeydeki etkilerini artırınca kuzeyde etkisi erozyona uğrayan İngiltere, Yemen yönetiminde ya da en azından güney bölgede varlığını sağlayacak bir baskı aracına sahip olmak için güneyde yandaş bir güç oluşturmak istedi ve konu üzerinde ciddi şekilde düşünmeye başladı. Suudi Arabistan kontrolündeki Hadi'ye tamamen güvenmeyen İngiltere, nüfuzunu güneyde yoğunlaştırmak amacıyla kafa yormaya başladı. BAE yoluyla Güney Hareketi'ne sızmak ya da sahada liderlik edecek yeni bir hareket oluşturmak ve Güney Hareketi'ni marjinalize etmek için bu mesele üzerine eğildi. BAE ve yandaşları aracılığıyla güney sorununda rekabet etmek için Baum kanadına paralel bir güney hareketi kurmaya odaklandı. Aradığını Güney Hareketi'nin tanınmış liderlerinden biri olan Aydarus El Zübeydi'de buldu. Devlet Başkanı Hadi, Kararlılık Fırtınası'nın başlamasından (Mart 2015) bir kaç ay sonra 07 Aralık 2015'de İngilizlere yakınlığı nedeniyle onu Aden valisi olarak atamıştı. Bu, İngiliz ajanlarının ona olan güvenin güçlü bir göstergesiydi. Aydarus El Zübeydi, Aden'de büyük bir popülerlik kazandı. Başarılı bir valilik yaptı. Kenti yeniden elektriğe kavuşturdu, silahlı çeteleri kentten kovdu ve Husilerle savaştı. Bu yüzden Güney Hareketi'nin tarihi lideri Hasan Baum ile yarışan parlak politik bir figür olarak dikkatleri çekti. Askeri yönden Aydarus El Zübeydi, "Hizam El Emni" birliklerinin kurucusu olan ve BAE'nin güneydeki adamı olarak bilinen Hani Bin Berik'ten destek görüyordu. "Berik, Yemen'in güneyinde BAE destekli milisler olarak bilinen "Güvenlik Kemerini" güçlerini kurmuştu..." [02.11.2017 Sasapost] Güneyde belirli bir popülerlikleri olan El Zübeydi ve Berik'in, İngiliz yanlılığı deşifre olan Hadi hükümetinde yer almaları, Güney Hareketi'ne çağrıda imajlarını zedeliyordu. Bu yüzden ilk adım olarak, El Zübeydi'nin Hadi kanadı ile olan güçlü anlaşmazlığını gösterecek ve yeni hareket oluşturmak için güneylilerin etrafında toplanmasını sağlayacak şekilde Hadi hükümetinden kovuldular. Gerçekten öyle de oldu. 27 Nisan 2017'de Yemen Devlet Başkanı, Aden valisi Aydarus El Zübeydi ile Devlet Bakanı Hani b. Berik'in görevden alındığını belirten bir kararname yayımladı. Ayrıca Berik hakkında soruşturma başlatıldı. Hadi'nin kararlarını kınamak amacıyla binlerce Yemenli Aden

kentinde gösteri düzenledi. Sonra El Zübeydi, 11 Mayıs 2017'de Aden kentinde Güney Geçiş Konseyi Başkanlığına getirildiğini ve Hani b. Berik'in de 26 üyeli Konsey'de Başkan Yardımcısı görevinde bulunacağını açıkladı. Böylece BAE aracılığıyla İngiltere, **zamanı geldiğinde kullanmak üzere** Hadi hükümetine alternatif Geçiş Konseyi'ni kurdu. Konsey Aden'de kaldı ve BAE ordusu himayesinde kayda değer bir gücü var.

İkinci hedef: Hudeyde kentini Husilerden kurtarmak:

A- BAE, kara operasyonları olmadan tek başına hava operasyonlarının savaşın kaderini belirleyemeyeceğini bildiği için Yemen'e karadan ve havadan müdahale etti. Bu nedenle askerlerini ve destekçilerini Hudeyde kentine sevk etti. İnsani yardım bahanesiyle Amerika karşısında durmamış olsaydı kenti neredeyse ele geçirecekti. Hudeyde'nin önemine gelince, İngiltere, Husilerin bel kemiğini İran'dan gelen desteğin oluşturduğunu biliyordu. Sana Havaalanı uçuşlara kapatıldıktan ve Güney limanlarında kontrol sağlandıktan sonra Hudeyde limanı, Husilere lojistik destek sağlamanın neredeyse tek arteri haline gelmişti. Bu nedenle BAE, kontrol altına almak için Hudeyde kentine doğru yöneldi. Husiler büyük bir tehlike ile karşı karşıya idiler. Kentin tepeliklerini ele geçiren BAE destekli güçler, Hudeyde ve limanını ele geçirmek üzereydiler. BAE ve BAE destekli milislerin, Hudeyde limanını ele geçirmeleri halinde Husilerin Yemen'deki yönetimi tehdit altında olacak ve büyük bir riskle karşı karşıya kalacaklardı. Bu yüzden limanın kontrolünü vermemek için El Husi tüm güçlerini, Amerika ise yetkililerini seferber etti. Yemen'deki insanlık trajedisine timsah gözyaşları döken ABD'li yetkililer, Hudeyde limanının Yemen'deki kıtlığı önlemenin bir atardamarı olduğunu açıkladılar. BAE ve yerel müttefikleri ise, saldırılarını artırmak, banliyöleri kontrol altına aldıktan sonra Hudeyde'yi ele geçirmek için uluslararası fırsat kolluyorlardı. Bu nedenle BAE'nin Hudeyde saldırısını durdurmak Amerika için oldukça önemliydi. Çünkü Hudeyde'yi kaybetmeleri halinde Husiler açmaza gireceklerdi!

B- Sonra Suudi gazeteci Kaşıkçı, İstanbul'da hunharca bir suikasta kurban gitmişti. Suikast, Suudi Arabistan ve Suudi Arabistan'ı savunan Trump'a karşı uluslararası bir kamuoyu oluşturmuştu. Amerika, Kaşıkçı cinayetini örtbas etmek, Suudi Arabistan ve Trump yönetiminin içine düştüğü sıkıntıyı bertaraf etmek için uluslararası dikkatlerin farklı bir yöne çekilmesi gerektiğini düşündü. Haliyle bu konu Yemen oldu. ABD Senatosu, ABD'nin Yemen savaşına verdiği askeri desteğin durdurulmasını öngören yasa tasarısını kabul etti. "Tarihi oylamada ABD Senatosu, Yemen'de Suudi Arabistan liderliğindeki koalisyonla askeri desteğin kesilmesini öngören karar tasarısını, 41'e karşı 56 oyla kabul etti." [14.12.2018 Reuters] Binaenaleyh ABD, Suudi Arabistan'a yönelik uluslararası tepki ve eleştirileri bertaraf etmek ve Suudi gazeteci meselesini örtbas etmek için 30 gün içinde Yemen'de ateşkes sağlanması çağrısında bulundu. "ABD Savunma Bakanı James Mattis, 30 gün içinde Yemen'de ateşkes sağlanması ve barış görüşmelerinin başlaması çağrısında bulundu. Barış görüşmelerine geçilmesi gerektiğine dikkati çeken Mattis, "Bunu gelecekte yaparız diyemeyiz, 30 gün içerisinde yapmamız gerekir. Suudi Arabistan ve BAE'nin buna hazır olduğuna inanıyorum." diye konuştu. [31.10.2018 El Haliç online]

C- Yemen sorununu çözüme kavuşturmak için bunu İsveç anlaşması izlemiştir. İngiltere, ABD gözetimindeki bu anlaşmanın Husilerin yararına olacağını biliyordu, çünkü müzakereciler, Husiler ve Suudi Arabistan'da eli kolu bağlı olan Hadi idi. Haberlere göre hükümet heyeti, Husilerin Hudeyde'den çıkmasını öngörmeyen anlaşmanın imzalanmaması kanısındaydı, ancak Suudi Arabistan'ın baskısıyla Hadi anlaşmayı kabul etmek zorunda kalmıştı! "Kaynaklara göre hükümet heyeti, "Riyad'da ikamet eden" Hadi'ye Husilerin Hudeyde kenti ve limanından çıkarılmasını açıkça belirtmeyen anlaşmanın imzalanmamasını tavsiye eden bir mektup sunmuştu. Ama Suudi Arabistan'ın son birkaç saat içinde yaptığı ağır baskısı sonrası Yemen Devlet Başkanı Hadi anlaşmayı imzalamak zorunda kalmıştı." [13.12.2018 el-Cezire] Haliyle Amerika, anlaşmayı memnuniyetle karşıladı. "ABD Dışişleri Bakanı Pompeo, "Yemen'de barışın mümkün olduğunu" söyleyerek, varılan ateşkes anlaşmasını memnuniyetle karşıladığını belirtti..." [14.12.2018 BBC] Amerika, Husilerin Hudeyde'den çekilmeden anlaşmanın uygulanmasını istiyordu. Husilerin müzakerecilerin emrine

amade olması ve Hadi'nin de Suudi Arabistan kontrolünde olması nedeniyle de bunun mümkün olabileceğini düşünüyordu.

İkincisi: İngiltere, Hadi alternatifinin devreye girmesinin zamanının geldiğini gördü.

Amerika, kuzeyde Husileri yerleştirmeyi başarabilirse, Hadi'nin İngiliz alternatifi de güneyde yerleşmiş olacaktı. Gerek Amerika gerekse Suudi Arabistan, ABD ajanı Suudi Arabistan kontrolündeki bir İngiliz ajanı altında Husilerle bir çözüme ulaşamayacaklardı. Aksine karşılığında güneyde İngiliz hareketini bulacaklardı. Hareket, Suudi Arabistan hâkimiyetinde olmadan İngiliz çıkarları için çalışan güçlü bir diken olacaktı... Böylece İngiltere, Yemen sorununda çözümün bir parçası olacaktı. Bundan dolayı Aden olaylarını başlatmak için alternatifi yani El Zübeydi Konseyini ajite etti:

1- Aden'deki son olaylar dikkat çekici şekilde ivme kazandı! Güney Geçiş Konseyi ile Aden'deki meşru hükümet güçleri arasında gerginlik başladı. Ardından Hizam Emni birlikleri ile hükümet güçleri arasında çatışmalar yaşandı. Her şey 7 Ağustos 2019 tarihinde başladı. 10 Ağustos 2019 Cumartesi akşamı yani dört gün sonra "Yemen'de Güney Geçiş Konseyi, Cumartesi günü dört gün süren çatışmalar sonucunda Aden'deki Maaşik Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nı ele geçirdiğini açıkladı." [10.08.2019 France 24] Keza Aden'deki diğer kamplar ve daireler de ele geçirildi.

2- Hadi hükümeti, kurumlar, cumhurbaşkanı ve yardımcısının İngiliz yanlısı oluşu, bu olayların "dört gün gibi" hızlı bir şekilde sonuçlanmasına katkıda bulunmuştur. Bunlar, İngiltere'nin konseye tevdi ettiği misyona kolaylık sağladılar! Konseyin hızlı bir şekilde sorunu halletmesinin nedeni işte budur. Bazı endikasyonlar bunu gösteriyor:

A- Hizam Emni güçlerindeki bir yetkili, "Maaşik Sarayı'nı cumhurbaşkanlığı sarayı korumalarından hiçbir çatışma olmadan teslim aldık" dedi. [24.8.2019 France 24]

B- Yemen İçişleri Bakanı Ahmed El Meyseri: "Yemen Devlet Başkanlığının Aden'de yaşananlar karşısındaki sessizliği şüpheli ve talihsizlik" ifadelerini kullandı. [11.08.2019 El Cezire]

C- "10 Ağustos 2019 Cumartesi günü Yemen'de meşru hükümete bağlı Özel Kuvvetler Komutanlarından Tuğgeneral Fadıl Baiş, Güney Geçiş Konseyi kuvvetlerine katıldığını açıkladı. Güney Geçiş Konseyi tarafından yayımlanan bir videoda Fadıl Baiş, meşru hükümet güçlerinden ayrılarak askerleriyle Güney Geçiş Konseyi güçlerine katıldığını duyurdu." [10.08.2019 Middel East Online]

D- Tıpkı efendisi gibi şarlatan olan BAE'nin oynadığı büyük rol de işin tuzu biberi olmuştur. BAE, El Zübeydi'nin en önemli destekçisidir! Bununla birlikte BAE, Suudi Arabistan planlarına karşı girişilen her eylem sonrasında hemen Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyonun bir üyesi olduğunu ve Yemen'in istikrarı için birlikte çalıştıklarını açıkladı!

Üçüncüsü: Görünüşe göre Suudi Arabistan, özellikle de Hac döneminde meselenin bu hızda sonuçlanacağını beklemiyordu. Geçiş Konseyi, 8 Ağustos 2019 Cumartesi akşamı Aden'i ele geçirdi. Akabinde Suudi Arabistan meseleyi telafi etmeye kalktı:

A- Dün geç saatlerde Yemen'de Meşruiyeti Destekleme Koalisyonu tarafından yapılan çağrıda tüm askeri unsurlardan, Güney Geçiş Konseyi oluşumlarından ve Hizam Emni güçlerinden derhal mevzilerine geri dönmeleri, son günlerde ele geçirilen konumlardan çekilmeleri, kamuya ve özel mülkiyete zarar verilmemesi istendi. Ayrıca koalisyon yönetimi, Yemen'in geçici başkenti Aden'de 11.08.2019 saat 01.00 itibarıyla ateşkes yapılması talebinde bulunuyor. "Buna karşı gelen herkese karşı askeri güç kullanılacaktır." ifadeleri kullanıldı. Verilen sürenin dolmasından birkaç dakika sonra Güney Geçiş Konseyi ateşkes kararını açıkladı ve Riyad'ın diyalog çağrısına takdir etti." [11.08.2019 Şarku'l Avsat] Ancak Konsey Başkan Yardımcısı Hani Ali Berik Twitter hesabından yaptığı paylaşımında "Konseyin koalisyona bağlılığını sürdürdüğünü, ancak tehdit altında pazarlık yapmayacağını" vurguladı. Arap koalisyonundaki resmi bir kaynak, konseyin ateşkes kararını iyi ama yetersiz olarak

nitelendirdi ve silahla ele geçirdiği konumlardan çekilmesi gerektiğini vurguladı. Kaynak, Yemenli tarafların Suudi Arabistan'daki toplantısının, "Geçiş Konseyi'nin çekilmesinin ve birliklerinin konumlarına geri dönmelerinin hemen akabinde" gerçekleşeceğini söyledi. [11.08.2019 Independent Arabia]

B- Koalisyon, bu duyurusuna güvenilirlik kazandırmak için mevzilerden birini hedef aldı. "Geçici başkent Aden'deki meşru hükümete karşı ayrılıkçılar tarafından tehdit oluşturan bölgelerden biri vuruldu. Koalisyon, bunun bu bağlamda gerçekleştirilen ilk operasyon olduğunu söyledi. İhlal edenlere karşı güç kullanma tehdidinde bulunan ateşkese sadık kalınmaması halinde bunu başka operasyonların izleyeceğini kaydetti. [11.08.2019 El Arabiya]

C- Arap koalisyonu içindeki resmi bir kaynak "Konseyin mevzilerinden birinin koalisyon güçleri tarafından hedef alınmasının ardından Güney Geçiş Konseyi'ne bağlı güçlerin Aden'de kontrol ettikleri bazı bölgelerden çekilmeye başladığını ifade etti. Saldırı, koalisyon komutanlığının 10 Ağustos 2019 Cumartesi akşamı yayınladığı ve Aden'de derhal ateşkes çağrısında bulunan uyarıların ardından geldi." [11.08.2019 Russia Today]

Dördüncüsü: Beklentilerin ne olacağı konusuna gelince, şu iki hususun olması bekleniyor:

Birincisi, Suudi Arabistan taraflara Riyad'da diyalog çağrısı yaptı. Hadi ve hükümetine yaptığı gibi El Zübeydi ve konseyine egemen olmak için elinden geleni yapacaktır. Ancak bu kolay değildir. Çünkü Hadi'nin Suudi Arabistan'ın hâkimiyetinde olması nedeniyle bu konseyin kuruluşunun arkasında İngiltere vardır.

Bu nedenle konseyin, Hadi'nin düştüğü çukura düşmesine izin vermeyecektir. Suudi Arabistan, büyük olasılıkla El Zübeydi ve konseyine karşı havuç-sopa yöntemini kullanacaktır. Buna göre El Zübeydi'ye hükümette geniş yetkiler vererek Hadi hükümetine ortak etmek için ayartmaya çalışacaktır. Hadi'nin yetkileri tırpanlanacak, fakat zevahiri kurtarmak için başkan olarak kalması sağlanacaktır. Reddetmesi durumunda El Zübeydi'yi askeri operasyonlarla tehdit edecektir. Kral Selman'ın 12 Ağustos 2019'da Abu Dabi Velihaht Prensi ile yaptığı görüşmenin amacının işleri eski yoluna koymak için olması olasıdır. Çünkü Suudi Arabistan, El Zübeydi liderliğindeki Geçiş Konseyi'nin arkasında BAE'nin olduğunu biliyor.

İkincisi, eğer Geçiş Konseyi reddederse ve dolayısıyla Suudi Arabistan'ın yürüttüğü çabalar fiyaskoyla sonuçlanırsa, o zaman İngiltere doğrudan devreye girerek Amerika ile görüşmeler yapacak, yönetimde Husilere aslan payının verileceği bir çözüm için Geçiş Konseyi'ni Husilerle müzakereye zorlama sözü verecektir. Husilerin Siyasi Büro Üyesi Muhammed El Buhayti'nin 11 Ağustos 2019'da yani Geçici Konseyin Aden'i ele geçirmesinden hemen sonra ve Suudi Arabistan'ın taraflara diyalog çağrısı ile eş zamanlı olarak Facebook'tan yaptığı açıklama tesadüf değildir. Açıklamada El Buhayti, Yemen toplumundaki tüm kesimlerin temsilcilerine geçiş dönemi yönetimi oluşturmak için bir anlaşma sağlanana dek kapsamlı bir ateşkes için toplanma çağrısı yaptı. Görünüşe göre böyle bir çözüm için ortam hazır. Zira Amerika, İsveç müzakereleri öncesinde yaptığı açıklamalardan da anlaşıldığı üzere Yemen sorununu sonlandırmak istiyor, Suudi Arabistan ise Yemen bataklığından kurtulmak istiyor. İngiltere de Suudi Arabistan'a boyun eğmeden işlerini halledeceği birilerine sahip. Ayrıca müzakerelere de onay veriyor, daha önce olduğu gibi süreci baltalamayacaktır. Çünkü o zaman Hadi'nin eli kolu bağlıydı. Amerika ile İngiltere, ortak bir çözüm üzerinde anlaşılırlarsa, yandaşları olan Husiler, Geçiş Konseyi ve Suudi Arabistan o çözümü hayata geçireceklerdir. Ancak kapitalistlerin ortak bir çözüme varmasının önünde duran en büyük engel, damarlarında akan faydacılık ve sömürüdür. Ortak çözümden ziyade Amerika ve İngiltere için öncelik, çıkarlarını gerçekleştiren kendilerine ait çözümü dayatmaktır. Bu yüzden aralarındaki görüşmeler uzayacaktır. Husiler, Suudi Arabistan, Hadi ve Geçiş Konseyi ise beklemede kalacaklardır!

Beşincisi: Acı verici olan şey, Yemen halkı, Allah Subhânehu ve Teâlâ'ya samimi, Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e* sadık olsaydı, sorunlarını kendi başlarına halledebilirlerdi.

Düşmanlarımızın sorunlarımızı çözmelerine nasıl izin verebiliyorlar? Sömürgeci kâfirler, Müslümanların kanını dökecek çözümleri tartışıp incelerler. Sonra da çıkarlarına uygun çözümü belirlemek için bu kan etrafında masaya otururlar. Müslüman ülkelerdeki yöneticiler ve avaneleri, sanki olanlar Müslüman ülkelerde değil de vakvak ülkesinde oluyormuş gibi azgınlıklarında bocalayıp duruyorlar! Şüphesiz ki yöneticilerin, sorunlarımızı çözmek için sömürgeci kâfirlere havale etmeleri ve bu konuda onlara güvenmeleri, büyük bir cürümdür. Faili, dünyada hüsrana, ahirette ise elim bir azaba uğrayacaktır.

سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ **“Suç işleyenlere, yapmakta oldukları hilelere karşılık Allah tarafından aşağılık ve çetin bir azap erişecektir.”** [Enam 124]

H.12 Zilhicce 1440
M.13 Ağustos 2019